

RR-0505

Third Year B. Com. Examination
March / April – 2010
Mercantile Law

Time : 3 Hours]

[Total Marks :

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
<input type="text" value="T. Y. B. Com."/>	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
<input type="text" value="Mercantile Law"/>	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="5"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="5"/>	Section No. (1, 2,.....) : <input type="text" value="Nil"/>
Student's Signature	

(૨) પ્રશ્ન-૧ ફરજિયાત છે.

(૩) જમણી તરફના આંકડા પ્રશ્નના ગુણ સૂચવે છે.

૧ નીચેના પ્રશ્નોનો ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૨

- (૧) બજાબરીની વ્યાખ્યા આપો.
- (૨) એકપક્ષી અને દ્વિપક્ષી કરારોનો અર્થ સમજાવો.
- (૩) એજન્ટના પ્રકારોની યાદી આપો.
- (૪) CIF કરારનો અર્થ સમજાવો.
- (૫) કંપનીના સ્થાપકની વ્યાખ્યા આપો.
- (૬) નેગોશિયેબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટના પક્ષકારોની યાદી આપો.

૨ “અવેજ વિનાના કરારો રદબાતલ છે.” આ વિધાનની અપવાદો સહીત ચર્ચા કરો. ૯

અથવા

૨ વિફળતાનો સિદ્ધાંત સમજાવી તેના અપવાદોની ચર્ચા કરો. ૯

૩ દરખાસ્તની વ્યાખ્યા આપી - દરખાસ્તના આવશ્યક તત્ત્વોની ચર્ચા કરો. ૯

અથવા

૩ ટૂંકનોંધ લખો : ૯

- (૧) ચૂકવેલ નાણાંની ફાળવણીના નિયમો
- (૨) લગ્ન અવરોધક સમજૂતીઓ.

- ૪ (અ) વિનિમયપત્ર અને ચેક વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો. ૭
- (બ) બેઈસમેન્ટની વ્યાખ્યા આપી, બેઈલીની ફરજોની ચર્ચા કરો. ૭
- અથવા**
- ૪ (અ) યથાનુક્રમે ધારણ કરનારની વ્યાખ્યા આપી, યથાનુક્રમે ધારણ કરનારના અધિકારોની ચર્ચા કરો. ૭
- (બ) જામીનના કરારની વ્યાખ્યા આપી, કયા સંજોગોમાં જામીન પોતાની ફરજમાંથી મુક્ત થાય છે ? ચર્ચા કરો. ૭
- ૫ મુકરરમાલની ફેરબદલીના નિયમો જણાવો. ૯
- અથવા**
- ૫ ટૂંક નોંધ લખો : ૯
- (૧) મર્કન્ટાઈલ એજન્ટ
- (૨) ભવિષ્યનો માલ અને હાજરમાલ.
- ૬ આંતરિક વહીવટનો સિદ્ધાંત અપવાદો સહીત સમજાવો. ૯
- અથવા**
- ૬ કંપનીધારાની જોગવાઈઓ જણાવો : ૯
- (૧) સંચાલકોની ગેરલાયકાત
- (૨) સંચાલકોનું વેતન.
- ૭ (અ) જિલ્લા ફોરમની હકૂમત વિષે નોંધ લખો. ૪
- (બ) જોગવાઈઓના ભંગ બદલ શિક્ષાની જોગવાઈઓ જણાવો. ૪
- અથવા**
- ૭ (અ) ટૂંકનોંધ લખો : ૪
- કેન્દ્રિય સુરક્ષા પરિષદ
- (બ) બિનરહીશ ભારતીય. ૪

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the Instruction No. 1 of Page no. 1.
(2) Question no. 1 is **compulsory**.
(3) Figures to the **right** indicate **full** marks of the question.

- 1 Answer in brief : 12
- (1) Define coercion.
  - (2) Explain the meaning of unilateral contract and bilateral contract.
  - (3) Give a list of types of agent.
  - (4) Explain the meaning of CIF contract.
  - (5) Define promoters.
  - (6) Give a list of parties to a Negotiable instrument.

- 2 "Contract without consideration is void". Discuss this statement with exceptions. 9

OR

- 2 Explain the doctrine of frustration. Discuss its exceptions. 9
- 3 Define proposal. Discuss its essential factors. 9

OR

- 3 Write short notes : 9
- (1) Rules as regards appropriation of payment.
  - (2) Agreement in restraint of marriage.
- 4 (a) State the difference between bill of exchange and cheque. 7
- (b) Define Bailment. Discuss the duties of Bailee. 7

OR

- 4 (a) Define holder in due course. Discuss rights of holder in due course. 7
- (b) Define contract of surety. In which circumstances surety discharge from the contract ? Discuss. 7

5 Explain the rules of transfer of ownership of specific goods. 9

OR

5 Write short notes : 9

(1) Mercantile Agent

(2) Future goods and Existing goods.

6 Explain the doctrine of Indoor Management with its exceptions. 9

OR

6 Explain the provisions of Company law : 9

(1) Disqualifications of Directors

(2) Remuneration of Directors.

7 (a) Write a note on Jurisdiction of District Forum. 4

(b) Explain provisions of contravention and penalties. 4

OR

7 (a) Write a short note on Central Consumer Protection Council. 4

(b) Write a short note on - Non-Residential Indian. 4
